

Arbetsmarknadsdepartementet via e-post
A.remissvar@regeringskansliet.se

BETÄNKANDE FRÅN MOTTAGANDEUTREDNINGEN (SOU 2018:22)
**REMISS AV DEN KOMPLETTERANDE PROMEMORIAN:
ETT SOCIALT HÅLLBART EGET BOENDE FÖR ASYLSÖKANDE**
(Regeringskansliets diarienummer A2018/00777/I)

Länsstyrelsen i Kronobergs län har ombetts yttra sig över avsnitten 7.3 och 13.8 i Mottagandeutredningen (SOU 2018:22) samt promemorian *Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande*. Här följer vårt yttrande med våra synpunkter kring dessa delar av Mottagandeutredningen.

I annat yttrande lämnas våra synpunkter på vissa övriga delar av Mottagandeutredningen, se ärendenummer 851-2919-2018.

7.3 ETT VÄRDIGT OCH SOCIALT HÅLLBART EGET BOENDE
respektive

13.8 ETT VÄRDIGT OCH SOCIALT HÅLLBART EGET BOENDE FÖR
ASYLSÖKANDE

samt

KOMPLETTERANDE PROMEMORIA "ETT SOCIALT HÅLLBART
EGET BOENDE FÖR ASYLSÖKANDE

Länsstyrelsen i Kronobergs län avstyrker betänkandets och den kompletterande promemorians förslag där asylsökandes möjlighet att ordna boende på egen hand under asyltiden begränsas genom att en modell med social prövning införs.

I betänkandet lyfts att problem som är relaterade till eget boende är geografiskt begränsade och koncentrerade till ett mindre antal orter. Utifrån denna beskrivning dras slutsatsen att det inte finns skäl att föreslå en generell begränsning av asylsökandes möjlighet att bo i eget boende under asyltiden (s. 307 ff). Länsstyrelsen instämmer inte i denna beskrivning. Vi gör en annan bedömning, och menar att problemen med eget boende inte är koncentrerat till ett mindre antal kommuner. Problematiken med utanförskap och social oro kring boendet, och behov av att minska segregationen, finns även i mindre kommuner och på mindre orter – inte i ett mindre antal kommuner. Det finns även risk för att

denna sociala oro ökar vid ett införande av social prövning av eget boende. Detta när individer ändå väljer att flytta till ett utsatt område, och personernas rätt till dagersättning upphör. Länsstyrelsen menar att betänkandet har en övertro på att den indragna dagersättningen är ett tillräckligt starkt incitament för att påverka asylsökandes val av boende. Länsstyrelsen vill i det sammanhanget erinra om ändringen som infördes i Lagen om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) den 1 juni 2016, som syftade till att vuxna som fått avslag på sin asylansökan skulle lämna landet genom att rätten till boende och dagersättning upphörde. Den ordningen har inte fått avsedd effekt utan har istället bidragit till ett ökande skuggsambhälle.

Länsstyrelsen delar alltså inte betänkandets uppfattning. Istället vill vi lyfta följande frågor som måste klargöras innan en modell för social prövning övervägs:

- Hur kommer de asylsökande som ändå väljer att bo i ett utsatt område kunna klara sin försörjning under asyltiden, utan ekonomiskt stöd via dagersättningen? Vilken påverkan kommer det att ha på kommunernas socialtjänst?
- Vad händer med de medföljande barnen i familjen?
- Hur påverkas berörd kommun av att barn i utsatt situation utan försörjning har sitt boende i området?
- Den tidigare nämnda ändringen i LMA medförde en avsevärd ökning av antalet hjälpsökande som vände sig till civilsamhället. Det finns skäl att anta att det sker även i det här fallet. Hur ska det hanteras?

Länsstyrelsen menar även att förslagets formuleringar rent allmänt är otydliga, där det i sammanfattningen uttrycks som att en social prövning av eget boende enbart ska vara aktuellt i s.k. socioekonomiskt utsatta stadsdelar medan det i avsnitt 7.3 uttrycks som kommundelar.

Länsstyrelsen anser att andra lösningar än social prövning av det egna boendet behövs för att komma till rätta med en situation där det egna boendet fortsätter bidra till segregation och ett ökat utanförskap, där den sökande är svår att nå, där den sökande samtidigt har svårt att delta i olika aktiviteter och där boendet ofta är delat med flera andra personer i motsvarande situation, vilket påverkar alla asylsökande, men framför allt barnen. Några av dessa alternativa lösningar på situationen är följande:

- Den sociala prövningen ska – om den införs – vara generell och gälla i alla kommuner som blir aktuella.
- Ett värdigt och socialt hållbart boende bör även gälla de av Migrationsverket upphandlade boendecentren, dvs. ankomst-/mottagandecenter och avresecenter.

Samtliga dessa lösningar måste parallellt vara kopplade till krav på Migrationsverket att upprätthålla korta handläggningstider för beslut i asylärendet, så pass korta handläggningstider att behovet av eget boende på sikt inte är aktuellt för den enskilde. En sådan lösning pågår på försök, genom det s.k. Asyl 360-projektet. Länsstyrelsen förespråkar att denna insats implementeras i ordinarie verk-

samhet, innan andra boendialternativ och administrativt kontrollerande lösningar övervägs i mottagandet av asylsökande.

Avslutningsvis vill länsstyrelsen betona att i den mån förslaget om social prövning av det egna boendet ändå genomförs behöver länsstyrelsens eventuella uppdrag inom området förtydligas, och resurserna förstärkas.

DE SOM MEDVERKAT I BESLUTET

Beslut om yttrandet har fattats av landshövding Ingrid Burman med integrationsdirektör Gisela Andersson som föredragande.

I den slutliga handläggningen har också länsråd Anders Flanking, funktionschef Kasia Musial Lilja, integrationsutvecklare Ewa Jonsson, utvecklare av integration och social hållbarhet Susanne Hallström och jämställdhetsdirektör Karin Hopstadius medverkat.